

6. Panchenko, O. (2022). Potentsiini mozhlyvosti vykorystannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u fakhovii pidhotovtsi maibutnikh vykhovateliv zakladiv doshkilnoi osvity [Potential opportunities for using information and communication technologies in the professional training of future preschool teachers]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriya: «Pedahohika. Sotsialna robota»*. Vyp. 1(50). S. 215–218. [in Ukrainian]

7. Nakaz Minekonomiky № 755-21 vid 19 zhovtnia (2021). Pro zatverdzhennia profesiihoho standartu «Vykhovatel zakladu doshkilnoi osvity». [Order of the Ministry of Economy No. 755-21 of October 19, 2021 On approval of the professional standard “Preschool education teacher”]. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti> [in Ukrainian]

8. Nemesh, O. M. (2017). Virtualna diialnist osobystosti: struktura ta dynamika psykhologichnoho zmistu. Virtual activity of the individual: structure and dynamics of psychological content. Kyiv: Slovo, 391 s. [in Ukrainian]

9. Farmatsevtichna entsyklopediia / Holova red. rady ta avtor peredmovy V. P. Chernykh. 2-he vyd., pererobl. i dopovn (2010). [Pharmaceutical Encyclopedia / Chairman of the Editorial Board and author of the foreword V. P. Chernykh. 2nd ed., revised and supplemented]. K.: «MORION». URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1853/bar-yer-psixologichnij> [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ОНОФРІЙЧУК Лілія – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти; формування навичок soft skills, впровадження цифрових технологій в підготовку майбутніх вихователів ЗДО, особливості управлінської

діяльності в ЗДО, психологія дітей раннього та дошкільного віку.

МИСЬКОВА Наталія – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: технології розвитку, виховання і навчання дітей раннього та дошкільного віку; реалізація завдань освіти для сталого розвитку; формування універсальних навичок особистості; професійне становлення та розвиток педагогів закладів дошкільної освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

ОНОФРІЙЧУК Liliya – PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Preschool Pedagogy, Psychology and Professional Methods of Khmelnytsky Humanitarian and Pedagogical Academy.

Scientific interests: training of future specialists in preschool education; development of soft skills, introduction of digital technologies in the training of future educators of preschool education, peculiarities of management activities in preschool educational institutions, psychology of children of early and preschool age.

MYSKOVA Nataliia – PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Preschool Pedagogy, Psychology and Professional Methods of Khmelnytsky Humanitarian and Pedagogical Academy.

Scientific interests: technologies of development, upbringing and education of early and preschool children; implementation of educational tasks for sustainable development; formation of universal personality skills; professional formation and development of teachers of preschool educational institutions.

Стаття надійшла до редакції 05.07.2025 р.

Стаття прийнята до друку 15.07.2025 р.

УДК [37.016:811.111]:[81'233:51]

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-220-254-258

ПАЛЬЧИКОВА Олександра –

кандидат педагогічних наук, доцент,

завідувач кафедри англійської філології

Криворізького державного педагогічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3275-9399>

e-mail: apalchykova@ukr.net

МАТЕМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті обґрунтовано доцільність виокремлення математичної компетентності як складника мовної особистості, що зумовлено необхідністю застосування не лише лінгвістичних, а й математичних знань під час навчання англійської задля коректного інтерпретування іншомовної інформації, чіткого формулювання ідей та створення висловлень англійською мовою.

Констатовано, що в європейських нормативно-правових документах урахування математичної компетентності особистості пов'язано з необхідністю передбачення змін у виробництві, розподілі ресурсів, соціальній структурі; мінливими тенденціями на ринку праці, обчисленням імовірності економічних ризиків, оцінюванням вигідних торговельних пропозицій і потенційних політичних та соціально-економічних криз. Своєю чергою, володіння математичною компетентністю в українській законодавчій базі передбачає практичне застосування математичних даних у царині точних, гуманітарних, природничих, соціальних наук, політичній, економічній, культурній, побутовій сферах життєдіяльності задля усвідомлення особливостей організації та закономірностей функціонування явищ світу, створення креативного контенту та досягнення професійного розвитку.

Виявлено, що в наукових розвідках під математичною компетентністю розуміють особистісне утворення, що уможливило оцінювання, інтерпретування та прогнозування результатів діяльності; комбінування здатностей і персональних властивостей особистості для реалізування професійного потенціалу; уміння застосовувати математичні знання (здатність до оперування числами, логічного мислення, абстрагування, аналізу тощо) для знаходження способу розв'язання проблем в реальних життєвих ситуаціях.

З'ясовано, що математична компетентність як компонент мовної особистості під час навчання англійської мови передбачає здатність категоризувати лінгвістичні явища і факти; критично осмислювати мовний контекст задля коректного інтерпретування інформації; структурувати власний мовленнєвий твір через добір лінгвістичних і мовленнєвих засобів доречних до змісту ситуації спілкування; скласти алгоритм дій для виконання поточних завдань, необхідних для конструювання логічно завершених висловлень.

Ключові слова: математична компетентність, ключові компетентності, мовна особистість, навчання англійської мови, логічне мислення, критичне мислення.

PALCHYKOVA Oleksandra –

Ph.D., Associate Professor,
Head of the Department of English Philology
at Kryvyi Rih State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3275-9399>
e-mail: apalchykova@ukr.net

MATHEMATICAL COMPETENCE AS A COMPONENT OF LINGUISTIC PERSONALITY IN THE PROCESS OF TEACHING THE ENGLISH LANGUAGE

The article substantiates the expediency of highlighting mathematical competence as a component of linguistic personality, which is due to the need to apply not only linguistic but also mathematical knowledge during the teaching of the English language.

It is stated that in European regulatory documents, consideration of the personality's mathematical competence is associated with the need to anticipate changes in production, distribution of resources, social structure, changing trends in the labor market, calculating the probability of economic risks, assessing profitable trade offers, and potential political and socio-economic crises. In turn, the possession of mathematical competence in the Ukrainian legislative framework provides for the practical application of mathematical data in the field of exact, humanitarian, natural, social sciences, political, economic, cultural, and domestic spheres in order to realize the peculiarities of organization and patterns of functioning of world phenomena, present creative content, and achieve professional development.

In scientific research, mathematical competence is considered a personal formation that makes it possible to evaluate, interpret, and predict the results of activities; a combination of abilities and personal properties for the fulfillment of one's professional potential; and the ability to apply mathematical knowledge (to operate with numbers, logical thinking, abstraction, analysis, etc.) to solve problems in real-life situations.

It has been found that mathematical competence as a component of linguistic personality in the course of teaching the English language involves the ability to categorize linguistic phenomena and facts and critically comprehend the linguistic context for correct interpretation of information. It implies the skills to structure one's own speech activity through the selection of linguistic and speech means that are appropriate to the content of the communication situation. Besides it enables the creation of an algorithm of actions to perform current tasks necessary for constructing logically completed statements.

Key words: mathematical competence, key competencies, linguistic personality, English language teaching, logical thinking, critical thinking.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Розвиток соціально-економічних, культурних, інформаційно-комунікаційних зв'язків України на теренах європейського і світового освітніх просторів посилюють затребуваність ринку праці у підготовці випускників закладів освіти, спроможних застосувати набуті компетентності в умовах невизначеності, орієнтуватися в незнайомих обставинах, критично осмислювати інформацію та раціонально нею послуговуватися, приймати нестандартні рішення в змінюваних життєвих ситуаціях. Своєю чергою, необхідність трансформацій в освіті спонукає до перегляду контенту навчання англійської мови, позаяк мовна особистість сучасного здобувача освіти має використовувати не лише лінгвістичні, а й математичні знання під час засвоєння іншомовного матеріалу, а саме: виконувати обчислення, моделювати потенційні ситуації, розв'язувати певні завдання, що вимагають символічного запису інформації, інтерпретувати дані і формувати логічні судження у процесі продукування висловлення англійською мовою. З огляду на це виникає потреба у розгляді математичної компетентності як складника мовної особистості під час навчання іноземних мов, що згідно з нормативно-правовою базою України, посідає третю позицію з-поміж одинадцяти ключових [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Феномен «математична компетентність» досліджено в працях зарубіжних (Т. Дженсен, М. Кледен,

Ю. Кусумах, М. Нісс, У. Сумармо, Р. Тьорнер) і вітчизняних науковців (Л. Вороновська, О. Глобін, М. Головань, Л. Дегтяренко, І. Зіненко, О. Кучерук, С. Раков, І. Сафонова, Л. Стояніна, Н. Тарасенкова, В. Хом'юк), де увагу зосереджено переважно на реалізації означеної здатності під час навчання математики здобувачів закладів загальної середньої освіти, а також інженерної справи майбутніх програмістів. У контексті опанування англійської мови кількості публікацій із описом вказаної компетентності є обмеженою.

Мета статті – проаналізувати наукові праці, в яких порушено проблему визначення феномена «математична компетентність» та з'ясувати його змістове наповнення як компонента мовної особистості під час навчання англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливості формування мовної особистості в рідному та іншомовному соціумах з урахуванням математичного спрямування відображено в звіті «Глобальні тренди до 2040 року» [12], де у зв'язку з прийдешніми геополітичними, економічними, технологічними та соціальними змінами наголошено на потребі в розвитку стратегічного мислення, оцінюванні потенційних економічних ризиків і вигод для передбачення глобальних модифікацій у різних царинах: від світової торгівлі до моделей праці та запобігання криз, які трапляються раз на покоління. Крім того, в Резолюції Ради про «Стратегічні рамки європейського співробітництва в галузі освіти та

навчання, спрямовані на створення європейського освітнього простору та за його межами (2021–2030)» [11] зазначено, що до 2030 року відсоток 15-річних учнів з низькими показниками успішності в математиці, читанні та природничих науках має бути менше 15.

Як бачимо, одним із пріоритетів сучасної європейської освіти є орієнтування на розвиток математичних здібностей, що враховують прогнозування соціально-економічних трансформацій у зв'язку з непередбачуваними наслідками міжнародних конфліктів у межах геополітичного ландшафту; актуальних трендів на ринку праці і вимог до працівників; створення інноваційної перспективи зростання науково-технічного потенціалу в умовах невизначеності.

Згідно з чинним законодавством України, як-от Державний стандарт базової середньої освіти, математична компетентність передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини [4].

Своєю чергою, у Державному стандарті профільної середньої освіти виокремлено вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти математичної освітньої галузі: дослідження ситуації та з'ясування проблем, що можна розв'язати із застосуванням математичних методів; моделювання процесів, розроблення стратегій, планів дій для віднайдення рішень; критичне оцінювання процесу й результату вирішення певних питань; розвиток математичного мислення для пізнання і перетворення дійсності; володіння математичною мовою [5].

Відтак в українській законодавчій базі математична спрямованість освітнього процесу передбачає застосування результатів виконання математичних операцій над числами у практичній сфері, готовність використовувати знання з математики не лише в царині точних, а й гуманітарних, природничих, соціальних наук та різних сферах життєдіяльності задля фахової самореалізації та усвідомлення закономірностей функціонування дійсності.

У наукових розвідках відсутнє єдине тлумачення феномена «математична компетентність»: здатність усвідомлювати та імплементувати математичні знання в реальні життєві ситуації, осмислювати зміст і метод математичного моделювання, уміння конструювати математичну модель, досліджувати її методами математики, витлумачувати результати діяльності, оцінювати похибку обчислень [10]; характеристика особистості, що комбінує математичну грамотність та досвід самостійної математичної діяльності [8]; комплексне формування особистості, в якому поєднано математичні та загальнонавчальні знання, уміння, навички, персональні властивості, що зумовлюють внутрішні спонукання; готовність віднайти рішення для завдань, які виникають в життєвих умовах і потребують застосування математичних методів розв'язання [3]; особистісна

якість здобувача освіти, що сполучає змістовно-інтелектуальний (знання і розуміння), діяльнісно-мотиваційний (уміння й здатність використовувати) та рефлексивно-ціннісний (виявлення ставлення і оцінювання) компоненти [2]; набута риса особистості, де об'єднано цінності, мотиви, математичні знання, навички, уміння, персональні характеристики та яку проявлено в здатності розв'язувати професійні завдання, розуміти зміст методу математичного моделювання та перспективи його застосування, принаймні на прематематичному рівні під час фахової діяльності [7].

Відповідно, у наукових публікаціях під математичною компетентністю розуміють особистісне утворення, що уможливорює оцінювання, інтерпретування та прогнозування результатів діяльності; комбінування здатностей і персональних властивостей особистості для реалізування професійного потенціалу; уміння застосовувати математичні знання (здатність до оперування числами, логічного мислення, абстрагування, аналізу тощо) для знаходження способу розв'язання проблем в реальних життєвих ситуаціях.

Своєю чергою, математична компетентність є одним із складників мовної особистості здобувача освіти, оскільки під час побудови логічного, послідовного, інформативного висловлення іноземною мовою відбувається розвиток логіки мислення. Внаслідок цього, з погляду С. Бучацької, “удосконалюються мовні конструкції у вигляді знаків, схем, правил, що сприяє розвитку абстрактно-логічного мислення, а також рефлексії, що постає одним із головних моментів професійного та загалом персонального становлення мовної особистості” [1, с. 154].

Математичний аспект у структурі мовної особистості відображено у дослідженні О. Лавриненка, де зазначено, що мовній особистості властива ефективна когнітивна обробка під час спілкування: сприймання й породження граматично правильних, чітких за змістом і естетично структурованих висловлень [9, с. 7]. Відтак математичний компонент мовної особистості студента проявлено в здатності логічно викладати ідеї, точно вербалізувати думки та коректно конструювати текстові повідомлення.

І. Дорожко, О. Малихіна, Л. Турішева під мовною особистістю розуміють комплекс когнітивних, емоційних і мотиваційних характеристик, що уможливають мовну компетентність індивіда. До структури мовної особистості науковці уналежують когнітивний компонент – мовну здатність, під якою розуміють психофізіологічну основу оволодіння мовою; мовні здібності – персональні якості, що встановлюють потенціал ефективного засвоєння мови; мовні знання як людські переконання про світ; мовні стратегії – лінгвістичні вміння та навички; мовну компетентність та мовну картину світу [6]. У зв'язку з цим математичний складник мовної особистості враховує уміння обробляти інформацію, зокрема із застосування математичних символів; аналізувати стилі мовлення та

соціальний статус співрозмовника задля побудови стратегії комунікації; управляти власною мовленнєвою поведінкою під час комунікативного акту.

Свою чергою, математична компетентність як компонент мовної особистості під час навчання англійської мови передбачає здатність оцінювати та категоризувати лінгвістичні явища і факти; критично осмислювати мовний контекст задля коректного інтерпретування інформації; структурувати власний мовленнєвий твір через добір лінгвістичних і мовленнєвих засобів доречних до змісту ситуації спілкування; складати алгоритм дій для виконання поточних завдань, необхідних для конструювання логічно завершених висловлень.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, потреба у розгляді математичної компетентності як складника мовної особистості під час навчання англійської мови викликана необхідністю систематизації знань і класифікації явищ дійсності, зокрема мовних; аргументування логічності власної позиції під час англійської дискусії; використання математичних знань в практичних ситуаціях задля опису графічної інформації та виконання математичних обчислень англійською мовою; аналізування, оцінювання та інтерпретування отриманих результатів. З огляду на це математична компетентність відіграє важливу роль у структурі мовної особистості та сприяє усвідомленню суб'єктом особливостей організованості процесів, що відбуваються в світі та міжпредметних зв'язків, оброблення та упорядкування іншомовної інформації, аналітичного осмислення мовних закономірностей, здатності логічно розмірковувати іноземною мовою.

Перспективи перспективних розвідок напрямку вбачаємо у виокремленні компонентів математичної компетентності під час навчання англійської мови.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бучацька С. М. Психологічні механізми оволодіння іноземним мовленням мовною особистістю. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. Львів. 2012. № 2. С. 163–170.
2. Глобін О. Наступність у формуванні математичної компетентності учнів основної та старшої школи // Реалізація наступності в математичній освіті: реалії та перспективи : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Одеса, 15–16 вересня 2016 р.). Одеса. 2016. С. 44–46.
3. Головань М. С. Математична компетентність: сутність та структура. *Науковий вісник Східно-європейського національного університету*. 2014. № 1. С. 35–39.
4. Державний стандарт базової середньої освіти: Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
5. Державний стандарт профільної середньої освіти: постанова від 25.07.2024 № 851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-p#n10>
6. Дорошко І. І., Малихіна О. Є., Туріщева Л. В. Особливості розвитку мовної особистості в майбутніх педагогів : матеріали II Всеукраїнських

Прокопенківських читань, м. Харків, 14 черв. 2023 р. Харків. 2023. С. 66–70.

7. Захарова Г., Лемешко К. Теоретичний аналіз визначення математичної компетентності учнів у роботах українських та зарубіжних вчених. *Освіта. Інноватика. Практика*. Суми. 2022. Т. 10. № 7. С. 32–38. DOI: 10.31110/2616-650X-vol10i7-005

8. Зіненко І. М. Визначення структури математичної компетентності учнів старшого шкільного віку. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2009. № 2. С. 165–174

9. Лавриненко О. Л. Структурно-функціональні особливості мовної особистості студентів : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 19.00.01. Луцьк. 2011. 20 с.

10. Раков С. А. Математична освіта: компетентнісний підхід з використанням ІКТ : монографія. Харків : Факт. 2005. 360 с.

11. Council Resolution on a strategic framework for European cooperation in education and training towards the European Education Area and beyond (2021–2030) 2021/C 66/01 (OJ C, C/66, 26.02.2021, p. 1, CELEX: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021G0226(01)))

12. Global trends to 2040. Choosing Europe's future. April 2024. ESPAS (European Strategy and Policy Analysis System. Publications Office of the European Union. 67 p. URL: <https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2024/2024%20ESPAS%20Global%20Trends%20to%202040%20Choosing%20Europe%27s%20Future.pdf>

REFERENCES

1. Buchatska, S. M. (2012). Psykholohichni mekhanizmy ovolođinnia inozemnym movlenniam movnoiu osobystistiu [Psychological mechanisms of mastering a foreign language by a language personality]. *Pedahohika i psykholohiia profesiinoi osvity*. Lviv. № 2. S. 163–170. [in Ukrainian]
2. Hlobin, O. (2016). Nastupnist u formuvanni matematychnoi kompetentnosti uchniv osnovnoi ta starshoi shkoly [Continuity in the formation of mathematical competence of basic secondary and high school students] // *Realizatsiia nastupnosti v matematychnii osviti: realii ta perspektyvy : zbirnyk naukovykh prats za materialamy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. (m. Odesa, 15–16 veresnia 2016 r.). Odesa. S. 44–46. [in Ukrainian]
3. Holovan, M. S. (2014). Matematychna kompetentnist: sutnist ta struktura [Mathematical competence: essence and structure]. *Naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu*. № 1. S. 35–39. [in Ukrainian]
4. Derzhavnyi standart bazovoi serednoi osvity [the State Standard of Basic Secondary Education]: *Postanova KМУ № 898 vid 30.09.2020*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]
5. Derzhavnyi standart profilnoi serednoi osvity [the State Standard of Profile Secondary Education]: *postanova vid 25.07.2024 № 851*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-p#n10> [in Ukrainian]
6. Dorozhko, I. I., Malykhina, O. Ye., Turishcheva, L. V. (2023). Osoblyvosti rozvytku movnoi osobystosti v maibutnikh pedahohiv [Peculiarities of the development of linguistic personality in future teachers] : *materialy II Vseukrainskykh Prokopenkivskykh chytan, m. Kharkiv, 14 cherv. Kharkiv*. S. 66–70. [in Ukrainian]
7. Zakharova G., Lemeshko K. (2022). Teoretychnyi analiz vyznachennia matematychnoi kompetentnosti uchniv u robotakh ukrainskykh ta zarubiznykh vchenykh [Theoretical

analysis of determining students' mathematical competence in the works of Ukrainian and foreign scientists]. Osvita. Innovatyka. Praktyka. Sumy. T. 10. № 7. S. 32–38. URL: doi: 10.31110/2616-650X-vol10i7-005 [in Ukrainian]

8. Zinenko, I. M. (2009). Vyznachennia struktury matematychnoi kompetentnosti uchniv starshoho shkilnoho viku [Determination of the structure of mathematical competence of high school age students]. Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. № 2. S. 165–174.

9. Lavrynenko, O. L. (2011). Strukturno-funktsionalni osoblyvosti movnoi osobystosti studentiv [Structural and functional features of students' linguistic personality]: avtoref. dys. ... kand. psyk. nauk : 19.00.01. Luts'k. 20 s. [in Ukrainian]

10. Rakov, S. A. (2005). Matematychna osvita: kompetentnisnyi pidkhid z vykorystanniam IKT [Mathematical education: competence approach using ICT] : monohrafiia. Kharkiv : Fakt. 360 s. [in Ukrainian]

11. Council Resolution on a strategic framework for European cooperation in education and training towards the European Education Area and beyond (2021–2030) 2021/C 66/01 (OJ C, C/66, 26.02.2021, p. 1, CELEX: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021G0226(01))) [in English]

12. Global trends to 2040. Choosing Europe's future. April 2024. ESPAS (European Strategy and Policy Analysis

System. Publications Office of the European Union. 67 p. URL: <https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2024/2024%20ESPAS%20Global%20Trends%20to%202040%20Choosing%20Europe%27s%20Future.pdf> (Accessed: 17.06.2025). [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ПАЛЬЧИКОВА Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: навчання синтаксису англійської мови, формування мовної особистості майбутніх учителів англійської мови.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

PALCHYKOVA Oleksandra – Ph.D. in Pedagogy, Associate Professor, Head of the Department of English Philology at Kryvyi Rih State Pedagogical University.

Scientific interests: teaching of English syntax, formation of a language personality of future English teachers.

Стаття надійшла до редакції 07.07.2025 р.

Стаття прийнята до друку 19.07.2025 р.

УДК 373.016:004.9

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-220-258-261

ПОЛІЩУК Вадим –

аспірант кафедри педагогіки і освітнього менеджменту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-2214-1466>
e-mail: polishchuk.vadym011@gmail.com

ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

У статті розглядається процес інтеграції цифрових інструментів у формування лідерської компетентності майбутніх педагогів в умовах цифрової трансформації освіти. Здійснено аналіз сучасних EdTech-рішень як засобів розвитку стратегічного мислення, етичного лідерства та здатності до інноваційної взаємодії. Акцентовано увагу на важливості цифрової культури, критичного мислення й міжкультурної комунікації в педагогічному лідерстві. Визначено методологічні засади та практичні моделі цифрової підготовки освітніх лідерів, узгоджені з глобальними тенденціями розвитку освіти та компетентнісного підходу.

У статті здійснено міждисциплінарний аналіз технологічно посиленого глобального навчання (TEGL) як інноваційного підходу до формування лідерської компетентності майбутніх педагогів у цифровому освітньому середовищі. Розкрито потенціал цифрових інструментів (Zoom, Padlet, Miro, Google Workspace, LMS-платформи, аналітичні панелі, AI-асистенти) у сприянні стратегічному мисленню, етичному управлінню, міжкультурній взаємодії та розвитку професійного лідерства. Показано, що TEGL не є сукупністю технологій, а педагогічною парадигмою, що об'єднує глобальну компетентність, цифрову інклюзію та трансформаційне мислення. Обґрунтовано потребу впровадження цифрових інструментів у підготовку педагогів нового покоління, здатних діяти як агенти змін у складному, глобалізованому середовищі. Запропоновано концептуальне бачення лідерської компетентності як інтегративного процесу, що включає когнітивні, комунікативні, етичні, інноваційні та соціокультурні компоненти.

Ефективна комунікація, емоційний інтелект та лідерство через співпрацю формують основу позитивної освітньої взаємодії. Інноваційна активність, використання EdTech та здатність до адаптації забезпечують реалізацію змін. Етичне управління включає відповідальність, прозорість і цифрову етику. Соціокультурна чутливість гарантує міжкультурну комунікацію в глобалізованому середовищі, де педагог виступає агентом сталого розвитку.

Ключові слова: цифрові інструменти, лідерська компетентність, майбутній педагог, EdTech, цифрова трансформація, освітнє лідерство.

POLISHCHUK Vadym –

Postgraduate student of the Department of Pedagogy and Educational Management Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-2214-1466>
e-mail: polishchuk.vadym011@gmail.com